

**КАФЕДРА ОРКЕСТРОВИХ ДУХОВИХ ТА УДАРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ
КАФЕДРА НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ОРКЕСТРОВИХ СТРУННИХ ІНСТРУМЕНТІВ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЕСТРАДИ ТА ДЖАЗУ**

СИЛАБУС

з дисципліни «**ФАХ**»

Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень	Курс	I-IV
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	1-8
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	24
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	256
Освітньо-професійна програма	Оркестрова майстерність	Лекції	-
		Семінари	-
		Практичні	-
		Індивідуальні	256
		Самостійна робота	464
		Семестровий контроль	Екзамени: 2,4,6,8 Заліки: 1,3,5,7

Інформація про викладачів

ПІБ, посада	Овчар Олександр Павлович, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/person/114assets/img/structure/faculties/orchestral-wind-and-percussion/Ovchar_2022.pdf
E-mail	hornoa56@gmail.com ;

ПІБ, посада	Войнов Аркадій Васильович, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/orchestral-wind-and-percussion/Vojnov.pdf
E-mail	fleyta_1@list.ru ;

ШБ, посада	Абаджян Гаррїй Артушевич, професор
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/orchestral-wind-and-percussion/Abajan.pdf
E-mail	garrijabadzan@gmail.com

ШБ, посада	Тарарак Юрїй Петрович, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/orchestral-wind-and-percussion/Tararak_2022.pdf
E-mail	tararakyu@gmail.com ;

ШБ, посада	Мельник Алла Олексїївна, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/orchestral-string-instruments/Melnyk.pdf
E-mail	4alusik@ukr.net ;

ШБ, посада	Шаповалов Ігор Петрович, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/orchestral-string-instruments/Shapovalov.pdf
E-mail	ship1946@gmail.com

ШБ, посада	Купрїяненко Емма Борисївна, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/orchestral-string-instruments/Kupriyanenko.pdf
E-mail	emmakuprik65@gmail.com

ШБ, посада	Снедков Ігор Іванович, професор
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Snedkov.pdf
e-mail	iigorsnedkov@gmail.com

ШБ, посада	Гайдєнко Анатолїй Павлович, професор
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/person/1838
e-mail	anathaidenko@gmail.com

ПІБ, посада	Доценко Володимир Ігорович, професор
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Dozenko.pdf
e-mail	vladimirdotsenko1962@gmail.com

ПІБ, посада	Чуриков Віктор Васильович, професор
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/art-of-pop-and-jazz/Churikov.pdf
e-mail	Vizity2016@gmail.com

ПІБ, посада	Давидов Сергій Петрович, доцент
Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/art-of-pop-and-jazz/Davydov.pdf
e-mail	davydovjazz@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Фах» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «Оркестрова майстерність» та навчального плану, згідно з *вимогами* Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Силабус визначає обсяг знань здобувачів вищої освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення дисципліни «Фах», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання результатів навчання.

Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в галузі сольного та ансамблевого виконавства, музичної педагогіки. Підготовка молодих фахівців, які здатні до активної виконавської, педагогічної, просвітницької та наукової діяльності, мають сучасні погляди на явища мистецтва, ґрунтовні професійні знання та високий рівень фахової кваліфікації. У спеціальних класах відбувається основне формування особистостей молодих музикантів, і від того, наскільки різнобічно, послідовно та збалансовано відбувається процес навчання та виховання, залежить широта і глибина їх кваліфікації, що забезпечує ефективність подальшої праці в будь-якій сфері музичного та культурного життя.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки бакалаври повинні *знати*:

- особливості та специфіку інструмента, основні закономірності

виконавської техніки, механізм використання звукових можливостей інструмента, особливості використання засобів музичної виразності на різних етапах розвитку світової й національної музичної культури;

- сучасні досягнення в галузі виконавського мистецтва, музичної педагогіки та творчості;
- виконавський репертуар та спеціальну літературу;
- принципи збирання, систематизації, узагальнення та використання інформації;
- принципи редагування та рецензування нових текстів;
- основи загальнотеоретичних дисциплін, що дозволяють вирішувати завдання творчого, навчально-просвітницького, науково-дослідницького та методичного характеру;
- стильові особливості виконання музичних творів що відповідають певному історико-культурному контексту епохи, стилю, жанру;
- акустичні особливості звукоутворення на інструменті;
- принципи організації ігрового апарату;

уміти:

- розуміти зміст, форму та стиль музичного твору, відтворювати його художню концепцію;
- володіти засобами виконавської виразності та технічною майстерністю;
- орієнтуватися в різноманітних музичних стилях і жанрах;
- вивчати і розвивати кращі традиції виконавських шкіл;
- поєднувати виконавську майстерність із виконавським осмисленням твору;
- редагувати та рецензувати тексти;
- застосовувати основи теорії та методології інтерпретації музичних творів;
- провадити методику роботи над музичним твором;
- втілювати стильові особливості виконання музичних творів що відповідають певному історико-культурному контексту епохи, стилю, жанру;
- самостійно ознайомитися та оволодіти будь-яким твором та виконувати його напам'ять;
- осягнути задум композитора, сформувавши власну виконавську концепцію;
- використовувати різноманітні засоби виконавської виразності, що відповідають композиторському стилю, художньому змісту твору, особливостям інтонування;
- обирати належні технічні прийоми виконання, що відповідають різноманітним видам інструментальної фактури, знати раціональну художньо-виправдану аплікатуру;
- сформувати й обґрунтувати план виконавської інтерпретації;
- грамотно скласти програму виступу, виконувати твір для широкої

- аудиторії;
- правильно проаналізувати свій виступ, дати йому об'єктивну оцінку;

Згідно до вимог освітньої програми, навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних компетентностей**:

- ЗК 2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 7.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 8.** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 9.** Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 12.** Здатність працювати автономно.
- ЗК 13.** Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 14.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальних (фахових) компетентностей:

- СК 1.** Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- СК 2.** Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- СК 3.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК 4.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.
- СК 5.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК 6.** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК 7.** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання в практичній діяльності.
- СК 9.** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК 10.** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК 11.** Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК 12.** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.
- СК 13.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК 14.** Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого/хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.

ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН 4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 13. Уміти здійснювати педагогічну діяльність.

ПРН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті/вокалу/диригування/виконавської майстерності теорії, історії музики/композиції.

ПРН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН 17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.

Перелік програм

Заліковий модуль 1

класичний твір;
оригінальний твір;
кантиленна п'єса;

Заліковий модуль 2

класичний твір;
оригінальний твір;
кантиленна п'єса

Заліковий модуль 3

класичний твір;
твір українського автора;
віртуозний твір.

Заліковий модуль 4

класичний твір;
твір українського автора;
віртуозний твір

Заліковий модуль 5

романтичний твір твір
сучасного автора
кантиленна п'єса

Заліковий модуль 6

романтичний твір
твір сучасного автора
кантиленна п'єса

Заліковий модуль 7

класичний, або романтичний твір
твір сучасного українського автора
віртуозний твір

Заліковий модуль 8

класичний, або романтичний твір
твір сучасного українського автора
віртуозний твір

Форми та технології навчання

Індивідуальні заняття, презентація. Самостійна робота, що включає в себе прослуховування та порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій провідних сучасних виконавців, відвідання концертів, фестивалів, інтерпретаційний аналіз творів класичних та сучасних композиторів.

Навчальні ресурси

Навчання проводиться в аудиторіях ХНУМ імені І.П. Котляревського та за допомогою безкоштовних інтернет сервісів.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B

75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно	FX
1–34	Незадовільно	F

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

90–100–А– відмінно. Високий художній рівень виконання: яскраве, осмислене виконання; бездоганне виконання тексту з використанням необхідного арсеналу виразних засобів; високий рівень володіння виконавською технікою та звукоутворення.

82–89–В– добре. Відповідність високому художньо-виконавському рівню, музичному трактуванню, але є невеликі неточності щодо темпу, ритму, характеру.

75–81–С– добре. Достатньо високий художній рівень виконання, проте з деякими помилками тексту, ритму, неточностями у відтворенні характеру твору.

- невизначений характер інтонації та ритмічної гри.

64–74–D– задовільно. Посередній технічний рівень підготовки:

- недостатньо різноманітний штриховий арсенал;

- проблеми з виконавським апаратом;

- неможливість відтворення композиторського задуму.

60–63–E– задовільно. Певні проблеми з виконавським апаратом, які не дозволяють донести до слухача художній задум твору. Значні текстові помилки, наявність виконавського браку.

35–59–FX– незадовільно (з можливістю повторного складання). Неможливість виконання жодного музичного твору напам'ять без зупинок та повторних спроб:

- значні текстові та метроритмічні помилки;

- маловиразна динаміка без елементів фразування та інтонування;

- відсутність прояву особистісного розуміння творів здобувачем освіти у процесі виконання.

1–34–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач виконує твори недостатньої складності з великою кількістю помилок, демонструє слабку інструментальну підготовку. Виконання беззмістовне та емоційно безбарвне. Таким чином, професійні якості здобувача не відповідають вимогам ЗВО

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, мистецьких

конкурсах та фестивалях, майстер-класах, відвідання культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика дисципліни

Робота з дисципліни відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І.П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського»

Рекомендовані джерела

1. Баран Т. Цимбали та музичний професіоналізм: підручник. Львів : Афіша, 2008. 224 с. Ваврик О. Кобзарські школи в Україні. Тернопіль: Збруч, 2006. 221 с.
2. Волощук Ю. І. Спецкурс «Українське скрипкове мистецтво» : навч.-метод. посіб. / Юрій Волощук ; Ін-т культури і мистецтв Прикарпат. ун-ту ім. В. Стефаніка. — Івано-Франківськ : Гостинець, 2002. — 82 с.
3. Гайденко А. Народні інструменти у творчості митців харківської композиторської школи // Актуальні проблеми музичного і театрального мистецтва... : матеріали конф. Харків : ХДІМ, 2001. Вип. 3. С.49–55.
4. Гребнева І. В. Формування скрипкового стилю в concerti grossi А. Кореллі : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / І. В. Гребнева ; Харк. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. — Харків, 2014. — 16 с.
5. Дяченко Ю. Естрадно-джазовий напрям баянно-акордеонного мистецтва ХХ – початку ХХІ століття : композиторські та виконавські виміри : автореф. дис...канд. мист-ва. 17.00.03. Харків, 2017. 19 с.
6. Єргієв І. Артистичний універсум музиканта-інструменталіста кінця ХХ – початку ХХІ століття : автореф. дис. ...доктор мистецтвознавства. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2016. 37 с
7. Мандзюк Л. Самостійна робота бандуриста над гаммами. Методичні рекомендації: для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Київ–Харків: Глас, 2004. 22 с.
8. Матвійчук Л. Шлях до майстерності кобзиста : навч. посібник . Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 152 с.
9. Москаленко В. Музичний твір як текст // Київське музикознавство. Київ : 2001. Вип. 7. С. 3–10.
10. Петрик В. Категорія інструменталізму в музичній творчості (на прикладі домрового мистецтва) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Одеса, 2009. 16 с.
11. Duncan C. A Modern Approach to Classical Guitar. Hal Leonard Corp, 1997. 208 p.